

Куда иде Србија

Насиље у породици и насиље над породицом

Бранислав Ристивојевић

понедељак, 05. јун 2017.

Медијска кампања која прати нови Закон о спречавању насиља у породици лансирала је већи број неистина у нашу јавност око сврхе и садржаја и домета овог акта. Стога га треба разобличити и појаснити шта он стварно значи за ову напаћену земљу и породицу у њој.

Прва заблуда: Закон је донела влада. Није тачно. Правнополитичке претходнице овог Закона јесу различите Стратегије о насиљу над женама и породицом. Њих формално доноси влада РС, али су припремљене у Управи за родну равноправност, а написане од стране представника феминистичких НВО на челу са Инцест траума центром и Лабрисом. Тако је и овај Закон формално поднела

скупштини влада као предлагач, али су га написале исте НВО које су писале и скандалозне сексуалне образовне пакете.

Друга заблуда: Закон служи за заштиту породице. Апсолутно не. Реч породица у номинативу у тексту Закона не постоји. Закон служи за заштиту људских права жртава насиља у породици. Штавише, ни реч „дете“ у Закону не постоји. У закону је оно изједначено са свим осталим „сродницима у правој линији“.

Трећа заблуда: Закон служи за заштиту слабих у породици. Не, он служи за заштиту жена без обзира да ли су јаке или слабе, вољене или невољене, нервозне, мушичаве или добро расположене, да ли имају љубаника или не, да ли зарађују или су издржаване, да ли су у брак унеле неку имовину или су се уселиле у мужев стан итд. Да Закон служи за заштиту слабих онда би ваљда барем поменуо децу која су најслабији и најрањивији на насиље у породици или старе родитеље.

Четврта заблуда: Законом се санкционишу насилници у породици. Није тачно. Категорија лица коју Закон санкционише назива се у њему „могући учинилац насиља у породици“. Она подразумева лица од којих прети, како каже Закон, „непосредна опасност од насиља“. Другим

речима законом се санкционишу лица која још ништа нису урадила.

Пета заблуда: Жртва насиља у породици је лице које је претрпело батине или неко малтретирање. Не. Већ је речено да је лице које се Законом санкционише онај ко још никакво насиље није извршио. Другим речима Закон жртвом насиља у породици назива лице коме још нико ништа није ни урадио. Нити га је тукао нити га је малтретирао.

Шеста заблуда: Закон је усаглашен са целином правног поретка. Није. Насиље у породици је код нас предвиђено Породичним законом и Кривичним закоником у групи кривичних дела против брака и породице. Другим речима објект заштите од насиља у породици у свим осталим деловима правног поретка јесте породица, а затим брак. У овом Закону је то жртва. За рачун жртве су жртвовани породица и брак.

Седма заблуда: Закон ће помоћи нашим породицама. Ово је можда и највећа заблуда која прати Закон. Управо супротно. Закон ће поспешити да се породице растурају и распадају тиме што охрабрује оне који се осећају уплашено да пријаве тај страх полицији која ће за њихов рачун да растури породицу тако што ће мушкарца одстранити из куће, а затим му и забранити да разговара са женом и децом. Породици се помаже тако што се у њој оснажују међусобне обавезе а не права. Нити једна породица на овом свету није опстала тако што је свако у њој инсистирао на својим правима већ тако што се свако у њој жртвовао на својим обавезама. Породице не опстају на себичном узимању него на пожртвованом давању.

Осма заблуда: Применом овог Закона нашим породицама ће бити боље. Ово је највећа и најординарнија глупост. Управо супротно, овим Законом породица у Србији ће добити замаха да се распадне. Свака породица има своју динамику, своје успоне и падове, своје успехе и неуспехе, своје боље и своје лоше тренутке. Свеукупна оцена разлога за њено постојање није на држави која принудним мерама забрањује чак и да се муж и жена чују и разговарају телефоном, него на онима који је чине. Овим Законом држава има амбицију да породицу буквално „заледи“ у једном њеном можда и најгорем тренутку и да не дозволи онима који су најзаинтересованији да таква породица опстане и да макар о томе разговарају. Па ваљда држава треба да у породици тражи и подстиче оно најбоље, а не оно најлошије? Зашто држава, аналогно овом Закону, не „заледи“ породицу у неком њеном најбољем моменту и трајно забрани нпр. развод или њен распад? Тако нешто наравно није могуће. Односе у породици не може да уређује закон и држава, већ супружници, деца, и родитељи или ко већ чини неку породицу. Ове ствари законодавац када озбиљно доноси законе већ добро зна па их не уређује. Тако Породични закон у поглављу под називом „Дејства брака“ има само 5 чланова

са 6 простих реченица. Ово је зато што нити један Закон није у стању да уреди богатство, садржај и множину људских односа који чине прво брак, а затим и породицу.

Девета заблуда: Овај закон ће сузбити насиље у породици. То се неће десити. Можда би се и десило када би разлог за насиље у породици била чињеница да је за крив мушкарац, будући насилник, чије будуће насилничко понашање обичан полицајац може са сигурношћу предвидети уз пар критеријума које Закон прописује. Ипак, ствари не стоје тако. Да је тако нешто било могуће, онда би ваљда Ломброзо стекао светску славу, а његови критеријуми за препознавање рођених злочинаца били имплементирани у све кривичне законе овог света. То ипак није случај. Његове биолошке теорије о рођеним злочинцима који се могу препознати и унапред елиминисати из друштва су доживеле пораз као израз једне тоталитарне криминалополитичке концепције која негира слободну вољу код човека. Када би тако нешто било могуће добило би се једно превентивно кривично право које ће сва кривична дела предвиђати и спречавати пре него што се десе. Ако је законодавац овде у праву зашто не примени ове критеријуме на сва кривична дела, а не само на насиље у породици? Ако можемо да препознамо будуће насиље у породици онда можемо и свако будуће кривично дело: и убиства и разбојништва и силовања итд. Штавише, ако имамо поуздана мерила да прогнозирамо будуће криминално понашање зашто их не применимо да прогнозирамо свако будуће понашање? И оно које није криминално? Замислите срећу оног политичара који може да предвиди како ће ко гласати на изборима, или оног фабриканта који унапред може да сазна која ће се роба продавати на тржишту, или оног кладионичара који може да поуздано прогнозира исходе спортских такмичења...

Десета заблуда: За насиље су криви насилници. Можда и нису. Описано стање са предвиђањем будућег криминалног понашања је нешто што, не само да није могуће, него је једна опсена са опасним последицама. Да су оваква предвиђања будућег криминалитета путем биолошких мерила издржала пробу времена онда би ваљда у некој држави са развијенијом науком кривичног права неко тако нешто већ предложио а законодавац усвојио. Не само да она не постоје у другим законодавствима (чак ни оних држава чија наука их је измислила као што је Италија) него се слободно може поставити питање да ли би у Србији неко социолошко објашњење за насиље у породици било тачније и исправније пре него биолошко, које је очито надахнуло законодавца у овом случају? Није ли овим Законом законодавац покушао да скине одговорност са себе за пораст обима насиља у породици до којег је дошло услед његове неспособности да управља социолошким токовима на начин који не подстиче насиље? Можда су за пораст обима насиља у породици (делимично или претежно) заслужни и државна санкција маничног приказивања тзв. ријалити шоу програма на телевизијским каналима са националном покривеношћу у којима се најнепосредније подстичу акти насиља у односима међу људима који живе у истом домаћинству или полицијска заштита свечаним шетњама хомосексуалаца на градским улицама којом приликом се отворено слави примитивна

насилничка, приземна, огољена и простачка сексуалност? Да ли је неспречавање, или тачније речено, заштита ове две слободно се може рећи невредне појаве од њих створило пожељне обрасце понашања у српском друштву? О исправности овог објашњења пораста обима насиља у породици може да се расправља, али је свакако лакше оптужити за њега сваку мушкарца/ главу породице него забранити најисплативије програмске садржаје комерцијалних емитера телевизијског програма или се супротставити хомосексуалном лобију у међународној дипломатији и њима инспирисаном домаћом квазиелитом.

[Пошаљите коментар](#)[Пристигли коментари \(1\)](#)